

พฤติกรรมการณ์อ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

(Reading Behaviors of Students at Rajabhat University, Bangkok Metropolis)

สมหญิง มงคลธำ^๑

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการณ์อ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร (Reading Behaviors of Students at Rajabhat University, Bangkok Metropolis) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์อ่าน ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านกับพฤติกรรมการณ์อ่าน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๙ คน และการสัมภาษณ์อาจารย์และบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน ๑๒ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสองกลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ และการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีพฤติกรรมการณ์อ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาชอบอ่านหนังสือพิมพ์ รองลงมา คือ อ่านหนังสือเรียน/ตำราเรียน และหนังสือบันเทิงคดี ซึ่งนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ เพื่อความบันเทิง รองลงมา คือ อ่านเพื่อทำการบ้าน เขียนรายงาน และติดตามข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ นักศึกษาอ่านหนังสือส่วนตัวในระดับมาก รองลงมา คือ หนังสือของห้องสมุด และหนังสือของที่บ้าน และนักศึกษาใช้ Facebook, Line, Twitter, Instagram, Google อยู่ในระดับมากที่สุด โดยใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงมากที่สุด และใช้เพื่อเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร เพื่อทำการบ้าน เขียนรายงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพื่อเตรียมสอบในวิชาที่เรียนอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นนักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตส่วนตัว และอินเทอร์เน็ตของที่บ้านอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุดและสถาบันการศึกษา และสื่อการอ่าน เป็นปัจจัยสนับสนุนการอ่านของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

^๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีสถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์มีการใช้อินเทอร์เน็ตประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน และนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีต่างกันมีการอ่านและการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

การทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของนักศึกษา พบว่า เพื่่อมมีอิทธิพลต่อการอ่านของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านของนักศึกษาในแต่ละชั้นปีแตกต่างกัน คือ เพื่อน ห้องสมุดและสถาบันการศึกษา และสื่อการอ่าน อย่างไรก็ตามผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

คำสำคัญ: การอ่าน/พฤติกรรมการอ่าน/ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน/การส่งเสริมการอ่าน

ABSTRACT

In this survey research investigation using qualitative research methods, the researcher studies reading behaviors, reading-support factors, and the relationships between reading-support factors and reading behaviors of selected undergraduates at Rajabhat University in Bangkok Metropolis.

The research instruments were a questionnaire used in obtaining data from 399 Rajabhat students and conducting interviews with 12 Rajabhat University lecturers and librarians.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of mean and standard deviation. The independent *t* test and One-way analysis of variance (ANOVA) techniques were also utilized by the researcher. Additionally, the Least Significant Difference (LSD) multiple comparison and Pearson's product moment correlation coefficient methods were also employed by the researcher.

Findings showed that the students under study exhibited reading behavior in an overall picture at a high level. The students under investigation enjoyed reading newspapers. Next in descending order were reading textbooks and reading books for entertainment. Overall, the students pursued reading objectives at a high level when reading for entertainment. Next in descending order was reading in the course of doing homework; for writing of reports; and for following up on news.

The students under study read their own books at a high level. Next in descending order were library books; and books at home. The students under investigation used Facebook, Line, Twitter, Instagram, and Google at the highest level. They used the Internet for entertainment at the highest level. They used the Internet as a communication channel; for news follow-ups; for homework; for writing of reports; for broadening knowledge; and for examination preparation on the subjects they were studying at a high level. In addition, the students used the Internet for personal reasons and at home at a high level.

In regard to reading-support factors, it was found that information technology, libraries and educational institutions and reading media were the reading-support factors found at a high level.

In hypothesis testing, it was found that the students who differed in gender concomitantly differed in the locations at which the Internet was used. Students pursuing studies in the areas of science and the humanities exhibited parallel differences in the use of different types of Internet searching. The students who differed in year of study displayed corresponding differences in an overall picture at the statistically significant level of .05 in reading and using the Internet.

In testing factors influencing reading, it was found that relationships with friends differed in their influence on reading by male and female students. The factors affecting the reading of the students who exhibited corresponding differences in year of study were friends, libraries, educational institutions, and reading media. However, in carrying out hypothesis testing, the researcher found that the reading-support factor was positively correlated with the reading behaviors of Rajabhat University students at the statistically significant level of .05.

Keywords : reading / reading behaviors / reading-support factors / reading promotion

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญทั้งในระดับบุคคล สังคม และประเทศชาติ เพราะการอ่านช่วยสร้างคนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ สร้างสังคมที่น่าอยู่ และพัฒนา ประเทศให้เจริญก้าวหน้า การอ่านเป็นเครื่องมือใน การแสวงหาความรู้ของมนุษย์ เพราะคนเรามีความ อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวต่างๆ โดยธรรมชาติ ต้องการรู้ในสิ่งที่ปัญหาและไม่เข้าใจ ต้องการให้ ความรู้ของตนงอกเงยขยายขอบเขตออกไปจากที่มี อยู่เดิม ผู้คนจึงอ่านเพื่อรับรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนง ต่างๆ ซึ่งทำให้ได้รับรู้ความเป็นไปในโลก สถานที่ ห้างไกล เรียนรู้เผ่าพันธุ์ และวัฒนธรรมที่ต่างจาก ตนเอง และเพื่อทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของ สังคมที่เกี่ยวข้อง โดยอาจกล่าวได้ว่าการอ่านเป็น เหมือนทางลัดที่จะนำไปสู่ความเข้าใจเรื่องต่างๆ ของโลกในระยะเวลาอันสั้น (คุณหญิงแมนมาส ขวลิต, ๒๕๕๒, หน้า ๑๓; นันทิพย์ วิภาวิน, ๒๕๕๓, หน้า ๙; กานต์มณี ศักดิ์เจริญ, ๒๕๕๒, หน้า ๔๔)

การอ่านช่วยพัฒนาความคิด และยกระดับ สติปัญญาให้สูงขึ้น ทำให้เป็นคนมีวิสัยทัศน์ที่ กว้างไกล มีทรรศนะที่กว้างขวาง มีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อตนเองและสังคม สามารถวินิจฉัยเหตุการณ์และ ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งของ ตนเองและผู้อื่น เพราะประสบการณ์จากการอ่าน ทำให้เป็นผู้ที่เข้าใจเรื่องราวสถานการณ์ได้ดีและ รวดเร็ว เมื่อพบกับปัญหาก็สามารถนำมาแก้ไข เหตุการณ์ได้ (การุณินท์ รัตนแสนวงษ์, ๒๕๕๕, หน้า ๓; ลินจง จันทรรวาหิตย์, ๒๕๕๒, หน้า ๗)

นอกจากนี้การอ่านยังช่วยสร้างความบันเทิง หนังสือเรื่องซ้ำกันต่างๆ ทำให้ผู้อ่านได้รับความ สนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ถือเป็น การพักผ่อนอย่างหนึ่ง และการอ่านวรรณกรรมที่ดี นั้นยังช่วยสร้างคุณค่าทางอารมณ์ ทำให้เพลิดเพลิน ไปกับความงามทางภาษา และเนื้อหาที่เรียกว่า อรรถรส (นันทิพย์ วิภาวิน, ๒๕๕๓, หน้า ๙; กานต์มณี ศักดิ์เจริญ, ๒๕๕๒, หน้า ๔๔)

การอ่านมีบทบาทในการสร้างความร่วมมือ และความเข้าใจในสังคม โดยคนเราจะใช้การอ่าน และการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารผ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ หรือสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเกิดความร่วมมือใน การอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข ทั้งนี้การอ่านเรื่องราว ของคนที่อยู่ในสังคมที่ต่างออกไป ยังทำให้เราเข้าใจ และลดอคติระหว่างเชื้อชาติ ชนชาติ และศาสนาได้ อีกด้วย นอกจากนั้นการอ่านยังมีคุณค่าทางสังคมใน ลักษณะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในการเผยแพร่ ความรู้และความคิด เพราะคนรุ่นหลังได้อ่านและ ศึกษาข้อมูลจากคนรุ่นก่อน จึงทำให้สามารถนำ ความรู้มาพัฒนาต่อยอดสร้างความเจริญให้กับสังคม มนุษย์ และส่งต่อความรู้ ความคิด และวัฒนธรรม ให้คนในรุ่นต่อไป (นันทิพย์ วิภาวิน, ๒๕๕๓, หน้า ๑๐; ลินจง จันทรรวาหิตย์, ๒๕๕๒, หน้า ๘)

การพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ ต้องอาศัย การอ่านเป็นพื้นฐาน ประเทศใดที่ประชาชนมีนิสัย รักการอ่าน จะทำให้ประเทศนั้นเจริญก้าวหน้าอย่าง

รวดเร็ว เพราะการพัฒนาชาตินั้นหากประชาชนมีความรู้และมีคุณภาพ ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศให้เจริญก้าวหน้า (น้ำทิพย์ วิภาวิน, ๒๕๕๓, หน้า ๙; ลินจง จันทรวราทิพย์, ๒๕๔๒, หน้า ๘) ประเทศไทยได้มีการรณรงค์การอ่านอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้วันที่ ๒ เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน และมีการประกาศให้ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑ เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน (คุณหญิงแมนมาส ขวลิขิต และสุจิตร์ สุภาพ, ๒๕๕๒, หน้า ๙) นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังได้รับเลือกเป็นเมืองหนังสือโลก ๒๕๕๖ (World Book Capital 2013) จากองค์การยูเนสโกด้วย (“กรุงเทพมหานครเมืองหนังสือฯ,” ๒๕๕๕) ทั้งนี้จากผลการสำรวจปี ๒๕๕๔ พบว่าคนไทยอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ ๖๘.๖ ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๘ และ ๖๘.๔ ตามลำดับ เด็กเล็กที่อายุต่ำกว่า ๖ ปี มีอัตราการอ่านหนังสือ ร้อยละ ๕๓.๕ ส่วนใหญ่อ่านหนังสือสัปดาห์ละ ๒-๓ วัน ร้อยละ ๔๒.๐ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมาพบว่าอัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี ๒๕๕๑ ซึ่งมีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ ๖๖.๓ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๕๕, หน้า ๕) สรุปได้ว่าคนไทยมีพฤติกรรมการอ่านเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แม้ว่ารัฐบาลจะมีการสนับสนุนและส่งเสริมการอ่านก็ตาม

พัฒนาการของอุตสาหกรรมสารสนเทศและธุรกิจการสื่อสาร ในช่วง ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้สื่อการอ่านมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ เช่น สื่อวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ซีดี-รอม และฐานข้อมูลต่างๆ (การุณินท์ รัตนแสนวงษ์, ๒๕๕๕, หน้า ๙) อีกทั้งการดำรงชีวิตของคนจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ซึ่งถ้าคนในสังคมไม่มีพื้นฐานในการรักการอ่านและการค้นคว้า จะทำให้ใช้เครื่องมือสารสนเทศเหล่านี้เพื่อความบันเทิงที่ไม่มีสาระ (วิทยากร เชียงกูล, ๒๕๕๒, หน้า ๖๔) ดังนั้นต้องมีการฝึกให้คนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ เพื่อการใช้สื่อการอ่านในยุคสังคมสารสนเทศเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์

สถาบันการศึกษามีส่วนในการหล่อหลอมนิสัยรักการอ่าน โดยการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษารักการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้การสร้างนิสัยรักการอ่านนั้นควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย โดยเน้นเรื่องภาษาและวรรณกรรม ทำให้เด็กอ่านได้ อยากรู้อยากเห็นและรักการอ่าน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี สำหรับการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาควรเน้นการอ่านและการเขียนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการนำความรู้

ไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและการทำงาน ส่วนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมองให้มีความสามารถยิ่งขึ้น ให้เกิดความชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อความรู้ต่างๆ เมื่อนักเรียนนักศึกษาได้รับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านจากสถาบันการศึกษาแล้ว ก็จะนำไปสู่การใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต (แมนมาส ขวลิต, ๒๕๕๒, หน้า ๑๗; น้ำทิพย์ วิภาวิน, ๒๕๕๓, หน้า ๑๐; วิทยากร เชียงกุล, ๒๕๕๒, หน้า ๖๔)

การสร้างความสนใจในการอ่านให้กับนักเรียนนั้นมีความสำคัญ จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านของนักศึกษาในประเทศไทย พบว่า นักศึกษามีความสนใจในการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง (โชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่น ๆ, ๒๕๔๙, หน้า ๔๔) ประเภทสื่อการอ่านที่นักศึกษาสนใจอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ (กนิษฐา มหาวงศ์ทอง, ๒๕๕๓, หน้า ๔๘) และนิตยสาร (โชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่น ๆ, ๒๕๔๙, หน้า ๔๓) สถาบันการศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษามากที่สุด (กนิษฐา มหาวงศ์ทอง, ๒๕๕๓, หน้า ๗๐) นอกจากนี้ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจในการอ่านในภาพรวมไม่ต่างกัน (โชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่น ๆ, ๒๕๔๙, หน้า ๔๕) จากการทบทวนงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาในประเทศไทยยังมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่าน ดังนั้นจึงจำเป็นที่หน่วยงาน

ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรตระหนักและเห็นความสำคัญในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในสถานศึกษาควรมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการอ่าน ทั้งนี้ในส่วนของห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นยังต้องมีการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพราะมหาวิทยาลัยราชภัฏมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล (เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์, ๒๕๔๔, หน้า ๒๗๐) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมเข้าสู่สังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงเป็นหน่วยงานที่สามารถสนับสนุนภารกิจเหล่านี้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานครอยู่เขตเมืองหลวงที่มีความเจริญ นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะประเด็นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และการใช้อิเล็กทรอนิกส์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏใน กรุงเทพมหานคร

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ สนับสนุนการอ่านกับพฤติกรรมการอ่านของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏใน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

๑. นักศึกษาที่มีเพศ กลุ่มคณะ และระดับชั้นปี ต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกัน

๒. นักศึกษาที่มีเพศ กลุ่มคณะ และระดับชั้นปี ต่างกัน มีปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านแตกต่างกัน

๓. ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านของนักศึกษามี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และเชิง คุณภาพ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ที่มีการลงทะเบียน ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จำนวน ๑๑๑,๕๔๓ คน ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน ๓๙๙ คน จากการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1976, p. 125) ที่ระดับความคาดเคลื่อน ๐.๐๕ และการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในเขตกรุงเทพ- มหานคร ส่วนกลุ่มสัมภาษณ์ ได้แก่ อาจารย์

และบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏใน กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น ๑๒ คน โดยแยก เป็นอาจารย์ จำนวน ๖ คน และบรรณารักษ์ จำนวน ๖ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในกรุงเทพมหานคร และแบบสัมภาษณ์ อาจารย์และบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๕ ตอน ได้แก่ ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็น คำถามแบบเลือกตอบ (checklist) ตอนที่ ๒ พฤติกรรมการอ่าน ตอนที่ ๓ ปัจจัยที่สนับสนุนการ อ่าน ลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert scale) และตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อ การอ่าน ลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) ส่วนแบบสัมภาษณ์ แบ่ง ออกเป็น ๒ ตอน ได้แก่ ตอนที่ ๑ สถานภาพของ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการอ่านและปัจจัยที่ สนับสนุนการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบ สอบถามให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๙๙ ชุด ตอบในช่วงเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน ๓๙๙ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ส่วนแบบสัมภาษณ์ได้ส่งให้ กลุ่มตัวอย่างเพื่อทราบคำถามล่วงหน้าและเตรียม

คำตอบไว้ แล้วจึงนับวันและเวลาในการสัมภาษณ์ อาจารย์และบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยราชภัฏใน กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๑๒ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในแบบ สัมภาษณ์มาประมวลผล แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการ บรรยาย ส่วนแบบสอบถามได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลในตอน ที่ ๑ นำมาแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ ข้อมูลในตอน ที่ ๒ และตอนที่ ๓ นำมาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบ สมมติฐานการวิจัย การยอมรับสมมติฐานการวิจัย เมื่อผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ดังนี้

๑. นักศึกษาที่มีเพศ และกลุ่มคณะที่เรียน ต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านและมีปัจจัยที่สนับสนุน การอ่านแตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t test

๒. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมี พฤติกรรมการอ่านและมีปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน แตกต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนแบบ ทางเดียว (One-way analysis of variance-- ANOVA)

๓. การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ในกรณีที่ผลการทดสอบความแปรปรวน แบบทางเดียว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยใช้วิธีของ Fisher (Least Significant Difference--LSD)

๔. ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการอ่านของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัย จำแนกเป็น หัวข้อได้ดังนี้

๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙๒ รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๘ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๖๔ รองลงมา คือ ระดับชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๕ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่กลุ่ม คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๓๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๒ รองลงมา คือ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๘

๒. พฤติกรรมการอ่าน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีพฤติกรรมการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน คือ จุดประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ($\bar{X}$ = ๔.๐๗) จุดประสงค์ในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์

($\bar{X} = ๓.๘๙$) และประเภทของการใช้อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = ๓.๘๑$) จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังมีความสนใจในการอ่าน โดยจะอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติมา ตระการรัมย์ (๒๕๕๐) และ Gilbert and Fister (2011) ที่พบว่า นักศึกษามีความสนใจในการอ่านในระดับมาก ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายพฤติกรรมกรรมการอ่านในแต่ละด้านได้ดังนี้

๒.๑ ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๑๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ๖ ข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = ๓.๔๓$) รองลงมา คือ หนังสือเรียน/ตำราเรียน ($\bar{X} = ๓.๓๕$) หนังสือบันเทิงคดี ($\bar{X} = ๓.๓๒$) และนิตยสาร ($\bar{X} = ๓.๓๐$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับน้อย คือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล หนังสืออ้างอิง วิจัย วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = ๒.๔๘$) จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชอบอ่านหนังสือพิมพ์ เพราะนักศึกษาต้องการทราบข้อมูลข่าวสาร ทำให้ตามทันโลกทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกนิษฐา มหาวงศ์ทอง (๒๕๕๓) ที่พบว่า พระนิสิตชอบอ่านหนังสือพิมพ์ นอกจากนั้นจากผลวิจัยยังพบว่า นักศึกษาชอบอ่านหนังสือเรียนเป็นลำดับต่อมา เพราะนักศึกษาต้องอ่านในเรื่องที่กำลังศึกษาเพื่อนำไปสอบหรือทำรายงาน (ประดับศรี เนตรณี, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗; สิริพร ป้อมจตุรัส, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗)

๒.๒ จุดประสงค์ในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เพื่อความบันเทิง ($\bar{X} = ๔.๐๖$) รองลงมา ๒ ข้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ เพื่อทำการบ้าน เขียนรายงาน และเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = ๓.๘๖$) จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาชอบอ่านหนังสือเพื่อความบันเทิง เนื่องจากนักศึกษายังถือเป็นวัยที่มีความสนใจในเรื่องความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจต่างๆ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, ๒๕๔๒, หน้า ๔๔) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่นๆ (๒๕๔๙) ที่พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน นอกจากนี้ นักศึกษายังชอบอ่านเพื่อทำการบ้าน เขียนรายงาน เพราะอาจารย์สั่งงานให้นักศึกษาไปทำรายงาน และอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ (กฤตพล วังภูสิต, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยข้างต้นที่พบว่า นักศึกษาชอบอ่านหนังสือเรียน/ตำราเรียน และนักศึกษายังชอบอ่านเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารที่สนใจ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว ร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยข้างต้นที่พบว่า นักศึกษาชอบอ่านหนังสือพิมพ์นั่นเอง

๒.๓ แหล่งที่มาของสื่อสิ่งพิมพ์

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์จากแหล่งต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ คือ หนังสือส่วนตัว ($\bar{X} = ๓.๕๙$) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ดังเช่น หนังสือของห้องสมุด ($\bar{X} = ๓.๔๒$) หนังสือของที่บ้าน ($\bar{X} = ๓.๓๙$) จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชอบอ่านหนังสือของตนเอง และชอบอ่านหนังสือของที่บ้านหรือห้องสมุด เนื่องจากการอ่านหนังสือในสถานที่ที่มีความเหมาะสม และมีบรรยากาศที่ดี จะช่วยให้การอ่านได้ผลดี (บรรจงพลไชย, ๒๕๕๖, หน้า ๓๙) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาพร ธีรารัตน (๒๕๕๕) ที่พบว่า สภาพการพักอาศัยปัจจุบัน มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการอ่านหนังสือ โดยนักศึกษาจะอ่านหนังสือที่บ้าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการศึกษาของโชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่นๆ (๒๕๔๙) ที่พบว่า นักศึกษาชอบซื้อหนังสือมาอ่านเองที่บ้าน

๒.๔ ประเภทของการใช้อินเทอร์เน็ต

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ข้อ คือ Facebook, Line, Twitter, Instagram ($\bar{X} = ๔.๗๕$) และ Google ($\bar{X} = ๔.๗๐$) และอยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ คือ Youtube ($\bar{X} = ๔.๔๙$) และโทรทัศน์ และวิทยุออนไลน์ ($\bar{X} = ๓.๗๒$) เพราะนักศึกษาใช้ชีวิตอยู่กับ

เทคโนโลยี จึงชอบอ่านและใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook อีกทั้งนักศึกษายังเคยชินกับความเร็วและความทันเวลาของเทคโนโลยีเหล่านี้ จึงชอบไปหาข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google (วัชรพล วิบูลยศรีน, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสสา มานพ (๒๕๕๐) ที่พบว่า นักศึกษามีรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตในด้านบริการสนทนาออนไลน์ (Talk/Chat/MSN) กับเพื่อน โดยมีลักษณะการใช้นทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรรุ่ง เอี่ยมสกุลนิล (๒๕๕๕) ที่พบว่านักศึกษาใช้บริการ Social Network เช่น Facebook ในระดับมาก

๒.๕ จุดประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ๑ ข้อ คือ เพื่อความบันเทิง ($\bar{X} = ๔.๕๓$) อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ คือ เพื่อเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = ๔.๔๑$) เพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = ๔.๑๖$) เพื่อทำการบ้าน เขียนรายงาน ($\bar{X} = ๔.๑๒$) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ($\bar{X} = ๔.๐๑$) และเพื่อเตรียมสอบในวิชาที่เรียน ($\bar{X} = ๓.๘๙$) จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสสา มานพ (๒๕๕๐) ที่พบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงมากที่สุด นอกจากนั้นนักศึกษายังชอบใช้อินเทอร์เน็ต

เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารเป็นลำดับต่อมา ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยข้างต้นที่พบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตประเภท Facebook, Line, Twitter, Instagram มากที่สุด โดยนักศึกษานี้ใช้สิ่งเหล่านี้เพื่อติดต่อกับเพื่อนหรือคนอื่นๆ ในสังคม

๒.๖ สถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ต

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีการใช้อินเทอร์เน็ตจากสถานที่ต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ คือ ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนตัว ($\bar{X} = ๔.๕๐$) และใช้อินเทอร์เน็ตของที่บ้าน ($\bar{X} = ๔.๑๑$) เนื่องจากนักศึกษาส่วนมากมีคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์สมาร์ทโฟนเป็นของตนเอง ทำให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเทคโนโลยีเหล่านี้มากขึ้น (รสสุคนธ์ ไตรงาม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสา มาณพ (๒๕๕๐) และการวิจัยของเพชรรุ่ง เอี่ยมสกุลนิล (๒๕๕๕) ที่พบว่า นักศึกษาใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่บ้าน หรือหอพัก

๓. ปัจจัยที่สนับสนุนการอ่าน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = ๓.๙๙$) ปัจจัยด้านห้องสมุดและสถาบันการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๘๙$) และปัจจัยด้านสื่อการอ่าน ($\bar{X} = ๓.๘๐$) ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

๓.๑ ปัจจัยด้านครอบครัว

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความคิดเห็นต่อครอบครัวในการสนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองแนะนำหนังสือดี ๆ ให้อ่าน ($\bar{X} = ๓.๑๖$) รองลงมา คือ เห็นผู้ปกครองอ่านหนังสือเป็นประจำ ($\bar{X} = ๓.๑๔$) ในวัยเด็กผู้ปกครองชอบเล่านิทานให้ฟัง ($\bar{X} = ๓.๑๓$) และผู้ปกครองชอบชวนพูดคุยเรื่องราวในหนังสือ ($\bar{X} = ๓.๐๗$) ตามลำดับ จากผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อนักศึกษาในการส่งเสริมการอ่านในระดับปานกลางเพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่อยู่หอพัก ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับครอบครัว และนักศึกษายังเป็นวัยที่ชอบเลือกสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง ครอบครัวจึงไม่ค่อยมีอิทธิพลมากนัก (ธนิดา พิมพ์โนทัย, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗; รสสุคนธ์ ไตรงาม, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗) แต่ทั้งนี้ถ้าครอบครัวปลูกฝังให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่านมาตั้งแต่เด็ก พ่อแม่อ่านหนังสือให้เห็นเป็นประจำ เด็กจะซึมซับพฤติกรรมของพ่อแม่และทำให้ชอบอ่านหนังสือไปจนโต (ประดับศรี เนตรนิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์ (๒๕๕๐) ที่พบว่า นักศึกษาที่รักการอ่านมีพ่อแม่เป็นผู้วางรากฐานในการอ่านตั้งแต่เยาว์วัย โดยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่าน และนักศึกษาได้เห็นพฤติกรรมการอ่าน

ของพ่อแม่ที่อ่านคัมภีร์ศาสนาอิสลามและหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน

๓.๒ ปัจจัยด้านเพื่อน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ระดับความคิดเห็นต่อเพื่อนในการสนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ คือ เพื่อนในกลุ่มใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาข้อมูล ($\bar{X} = 3.74$) ส่วนปัจจัยด้านเพื่อนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ดังเช่น เพื่อนชวนไปห้องสมุดบ่อยๆ ($\bar{X} = 3.33$) เพื่อนแนะนำหนังสือดีๆ ให้อ่าน ($\bar{X} = 3.32$) และเพื่อนให้ยืมหนังสืออ่าน ($\bar{X} = 3.25$) จากผลการวิจัยพบว่าเพื่อนมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษาในระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อน ถ้าเพื่อนในกลุ่มสนใจการเรียนก็จะเรียนไปด้วยกัน ถ้าเพื่อนอ่านก็จะอ่านตาม (อารี ถาวรเศรษฐ์, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗) แต่ทั้งนี้ถ้านักศึกษาอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่สนใจการอ่านก็จะทำให้ไม่อ่านเช่นกัน (วิโรจน์ กองแก้ว, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗) นั่นคือเพื่อนจะมีอิทธิพลในการสนับสนุนการอ่านก็ต่อเมื่อเป็นกลุ่มเพื่อนที่รักการอ่านเท่านั้น ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลในการชวนกันใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาข้อมูล และชวนกันไปห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอมรรัตน์ ศิริโปล (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗) ที่กล่าวว่า เพื่อน

เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อมาอ่านหรือทำรายงานกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวพัชร อุทรา (๒๕๕๕) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน คือ พฤติกรรมการอ่านของเพื่อน

๓.๓ ปัจจัยด้านห้องสมุดและสถาบันการศึกษา

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ระดับความคิดเห็นต่อห้องสมุดและสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์มอบหมายงานที่นักศึกษาต้องค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ ห้องสมุดมีบรรยากาศดี เอื้อต่อการอ่าน ($\bar{X} = 3.99$) อาจารย์แนะนำหนังสือให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.96$) ห้องสมุดมีหนังสือที่หลากหลายทันสมัย ($\bar{X} = 3.95$) และห้องสมุดมีหนังสือที่ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ สอดคล้องกับความคิดเห็นของประดับศรี เนตรนิ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗) ที่กล่าวว่า ถ้าห้องสมุดมีทรัพยากรที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการ มีสถานที่เหมาะสมสวยงามดึงดูดใจ มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งาน และอาจารย์มีการสั่งงานให้นักศึกษาไปหาข้อมูล จะทำให้นักศึกษาเข้าห้องสมุด และรู้จักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติมา ตระการรัศมี (๒๕๕๐) ที่พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอ่านมากที่สุด คือ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับการวิจัยของ Gilbert and Fister (2011) ที่พบว่า การส่งเสริมการอ่านของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสามารถทำให้เกิดการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังสอดคล้องกับการวิจัยของกนิษฐามหาวงศ์ทอง (๒๕๕๓) ที่พบว่าสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่าน

๓.๔ ปัจจัยด้านสื่อการอ่าน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาระดับความ คิดเห็นต่อสื่อที่ช่วยสนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ตเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ($\bar{X} = ๓.๙๗$) รองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ตมีข้อมูลทุกอย่างที่ต้องการ ($\bar{X} = ๓.๘๖$) สื่อสิ่งพิมพ์มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ($\bar{X} = ๓.๘๔$) สื่อสิ่งพิมพ์มีรูปเล่มที่ดูดี น่าอ่าน ($\bar{X} = ๓.๘๓$) และสื่อสิ่งพิมพ์มีข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = ๓.๘๑$) ตามลำดับ เนื่องจากเทคโนโลยีนั้นเข้าถึงง่ายและมีอิทธิพลรุนแรงทำให้พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนจากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มาเป็นการอ่านจากสื่อที่เป็นเทคโนโลยี (วัชรพล วิบูลยศรีน, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗) ทำให้นักศึกษาชอบใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Edem and Ofre (2010) ที่พบว่า นักศึกษาชอบหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๓.๕ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาระดับความ คิดเห็นต่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการอ่านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กหรือโทรศัพท์สมาร์ทโฟนมีการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = ๔.๓๙$) รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยมีอินเทอร์เน็ตให้ใช้ฟรี ($\bar{X} = ๔.๒๐$) มหาวิทยาลัยมีสัญญาณ wifi ให้ใช้ฟรี ($\bar{X} = ๔.๑๘$) ที่บ้านหรือหอพักมีการติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = ๔.๐๙$) และมีคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก หรือโทรศัพท์สมาร์ทโฟนเป็นของตนเอง ($\bar{X} = ๓.๙๘$) ตามลำดับ เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นเหมือนปัจจัยที่ ๕ จึงทำให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลโดยการอ่านจากสื่ออินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์สมาร์ทโฟน (กฤตพล วังภูสิต, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยข้างต้นที่พบว่า นักศึกษาชอบใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสมา มาณพ (๒๕๕๐) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และสอดคล้องกับการวิจัยของเพชรรุ่งเี่ยมสกุลนิล (๒๕๕๕) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านมือถือ นอกจากนั้นเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย และสะดวกยังช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจที่จะอ่านผ่านสื่อต่างๆ เหล่านี้มากขึ้น (ประดับศรี เนตรนิ, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗; อมรรัตน์ ศิริโปล์, การสัมภาษณ์

ส่วนบุคคล, ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grzeschik et al. (2011) ที่พบว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ตช่วยกระตุ้นการอ่านได้

๔. เปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา จำแนกตามเพศ กลุ่มคณะ และระดับชั้นปี

พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีเพศและสังกัดกลุ่มคณะต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาเพศชายมีสถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างจากเพศหญิง และนักศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์มีการใช้บริการอินเทอร์เน็ตแตกต่างจากกลุ่มคณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งนักศึกษาจะชอบใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกันตามความสนใจของแต่ละคน สอดคล้องกับการศึกษาของสุณิสมา มาณพ (๒๕๕๐) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศและคณะต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ที่อ่าน จุดประสงค์ในการอ่าน ประเภทการใช้อินเทอร์เน็ต จุดประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต และสถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ต เพราะผู้อ่านในแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, ๒๕๔๒, หน้า ๔๕) ทำให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมการอ่าน

แตกต่างกัน โดยนักศึกษาระดับชั้นปีที่สูงกว่าจะมีพฤติกรรมการอ่านมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่น้อยกว่า สอดคล้องกับความคิดเห็นของกฤตพล วังฐิสิต (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗) และธนิดา พิมพ์โนทัย (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗) ที่กล่าวว่า นักศึกษาระดับชั้นปีที่ ๔ จะอ่านดีกว่าและมากกว่าระดับชั้นปีที่ ๑ เพราะนักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่ามีวิชาที่เรียนยากกว่า อีกทั้งยังต้องศึกษาค้นคว้ามากขึ้นเพื่อทำวิจัยอีกด้วย

๕. เปรียบเทียบปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านของนักศึกษา จำแนกตามเพศ กลุ่มคณะ และระดับชั้นปี

พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อเพื่อนในการสนับสนุนการอ่านแตกต่างจากเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เพราะในการคบเพื่อนของผู้ชายและผู้หญิงนั้นต่างกัน ทำให้ได้รับการส่งเสริมการอ่านจากเพื่อนแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกัน มีปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะนักศึกษาทุกคณะได้รับการส่งเสริมการอ่านจากปัจจัยต่างๆ ไม่ต่างกันมากนัก อาทิ การที่อาจารย์ได้สั่งงานให้นักศึกษาไปหาข้อมูลทำรายงานหรือการมีห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าแหล่งเดียวกัน

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สนับสนุนการ

อ่านโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านเพื่อนด้านห้องสมุดและสถาบันการศึกษา ด้านสื่อการอ่าน ซึ่งการคบเพื่อนที่แตกต่างกันไปของนักศึกษาแต่ละชั้นปี จะส่งผลต่อการอ่านของพวกเขา และนักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ต่ำกว่า จะเข้าห้องสมุดและใช้สื่อการอ่านที่หลากหลายกว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่สูงกว่า สอดคล้องกับความคิดเห็นของประดับศรี เนตรนิ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗) ที่กล่าวไว้ว่า นักศึกษาระดับชั้นปีที่ ๑ และระดับชั้นปีที่ ๒ จะเข้าห้องสมุดและยืมหนังสือเป็นจำนวนมาก ส่วนระดับชั้นปีที่ ๔ จะไม่ค่อยได้เข้าห้องสมุด เพราะต้องออกไปฝึกงาน

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านกับพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษา

พบว่าปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการอ่านแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เช่นเดียวกัน นั่นคือ ถ้ามีการสนับสนุนการอ่านจากครอบครัว เพื่อน ห้องสมุด และสถาบันการศึกษา สื่อการอ่าน และเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น จะทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการอ่านมากขึ้นนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมณฑา ฤกษ์สง่า (๒๕๕๑) ที่พบว่า การได้รับการ

ส่งเสริมการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้

๑. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่สนับสนุนการอ่านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่าน ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารักการอ่านมากขึ้น โดยทุกปัจจัยมีส่วนในการสนับสนุนการอ่าน ไม่ว่าจะเป็น เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด ครูอาจารย์ สื่อการอ่าน เพื่อน และครอบครัว

๒. สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษา โดยอาจารย์ควรมีการมอบหมายงานให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้า และมีการแนะนำหนังสือให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติมด้วย ส่วนห้องสมุดควรมีการจัดสถานที่และบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน และควรมีสื่อที่หลากหลาย ทันสมัย และตรงกับความต้องการ

๓. หน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับนักศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการอ่าน เช่น สถาบันการศึกษา และห้องสมุดควรมีคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กสไลด์ให้บริการ และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือสัญญาณ wifi

ให้บริการด้วย เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าถึงแหล่งความรู้
ที่หลากหลายมากขึ้น เป็นการกระตุ้นให้เกิดการ
อ่านมากขึ้นนั่นเอง

๒. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริม
การอ่าน หรือกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับ
นักศึกษา

๓. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของเทคโนโลยี
ต่อการอ่านของนักศึกษาหรือคนในสังคม ♦

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาพฤติกรรมการอ่านและปัจจัยที่
สนับสนุนการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้ง
ภาครัฐและเอกชนอื่นๆ

บรรณานุกรม

กนิษฐา มหาวงศ์ทอง. พฤติกรรมการอ่านและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอ่านของพระนิสิต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน. การค้นคว้า
แบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๓.

กรุงเทพมหานครเมืองหนังสือโลก ๒๕๕๖. สยามรัฐ. (๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕): ๑๒.

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง. วารสารห้องสมุด ๕๓, ฉบับพิเศษ ๒
(๒๕๕๒): ๔๓-๕๑.

การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์. การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ. กรุงเทพฯ : แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๕๕.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, ๒๕๔๒.

โชคชัย เพ็ชรนคร และคนอื่นๆ. พฤติกรรมการอ่านของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๔๙.

ฐิตีมา ตระการรัมย์. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตบางเขน. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
๒๕๕๐.

ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้เพื่อรักและไม่รักการอ่านของนักศึกษาไทย-มุสลิม

ชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ ๒๒, ๑(๒๕๕๐): ๙๑-๑๐๖.

น้ำทิพย์ วิชาวิน. การสร้างวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมความรู้ : ความจำเป็นของสังคมไทย.

วารสารห้องสมุด ๕๓, ฉบับพิเศษ ๒(๒๕๕๓): ๙-๑๓.

บรรจง พลไชย. การอ่านเพื่อการเรียนรู้. วารสารห้องสมุด ๕๗, ๑(๒๕๕๖): ๓๖-๔๗.

เพชรรุ่ง เอี่ยมสกุลนิล. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์

ปีการศึกษา ๒๕๕๕. อุดรดิตถ์ : วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์, ๒๕๕๕.

บรรณานุกรม

- แม่น้ำมาส ขวลิขิต, คุณหญิง. วิธีสร้างความสนใจในการอ่าน. **วารสารห้องสมุด** ๕๓, ฉบับพิเศษ ๒(๒๕๕๒): ๑๓-๒๐.
- แม่น้ำมาส ขวลิขิต, คุณหญิง และสุจิตร์ สุภาพ. ทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ ๒ เมษายน...วันรักการอ่าน. **วารสารห้องสมุด** ๕๓, ฉบับพิเศษ ๒(๒๕๕๒): ๙-๑๒.
- รัชฎาพร ธีรารวรรณ. การศึกษาพฤติกรรมการอ่าน วิธีการอ่าน และปัญหาการอ่านของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๕.
- เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์. ราชภัฏ : มหาวิทยาลัยของประชาชน. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๔.
- ลินจง จันทรวราทิพย์. การอ่านเพื่อชีวิต. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๒.
- วิทยากร เชียงกุล. ประเทศที่ประชาชนไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่มีทางจะไปสู้ใครเขาได้. **วารสารห้องสมุด** ๕๓, ฉบับพิเศษ ๒(๒๕๕๒): ๖๓-๖๖.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง, ๒๕๕๕.
- สุนิสา มานพ. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.
- สุนทนา ฤกษ์สง่า. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการอ่านและพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๑.
- สุวัชร อูทรา. พฤติกรรมการอ่าน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอ่านหนังสือของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๕.
- Edem, M. B. and Ofre, E. T. Reading and internet use activities of undergraduate students of the University of Calabar, Calabar, Nigeria. **African Journal of Library, Archives & Information Science** 20, 2(2010): 11-18.
- Gilbert, J. and Fister, B. Reading, risk, and reality : College students and reading for pleasure. **College & Research Libraries** 72, 5(2011): 474-495.
- Grzeschik, K. et al. Reading in 2110 - reading behavior and reading devices : A case study. **Electronic Library** 29, 3(2011): 288-302.
- Yamane, T. **Statistics : An introductory analysis**. 3rd ed. New York : Harper and Row Publication, 1976.